

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Organisation Region Värmland	Version 6
Dokumentägare Monika Carlson Hygiensjuksköterska	Fastställare Anna Skogstam Smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2025-07-29	Giltig t.o.m. 2027-07-29

Åtgärder vid värmebölja - vårdhygieniska rekommendationer

Gäller för: Hälso- och sjukvård, Kommunal vård och omsorg

Användning av fläkt eller portabla kylaggregat avråds i vårdmiljö då de utgör en infektionsrisk vid vårdnära arbete. Partiklar som sedimenterat ner på golv och ytor virvlar upp i rumsluften och medför en ökad börda av partiklar som bär på mikroorganismer. Undvik att använda fristående fläktar, portabel luftkonditionering och andra kylsystem med fläkt i rum där flera personer vistas.

Vid värmebölja kan fläktar eller portabla kylaggregat behöva användas i vårdmiljö när andra åtgärder för att sänka rumstemperaturen eller svalka patienten är uttömda eller otillräckliga, men då ska man undvika att rikta fläkten mot grupper av människor. Tänk på att när temperaturen stiger över 30 °C gör inte fläkten någon större nytta.

Utnyttja nattkyla. För att sänka inomhustemperaturen efter dagar med höga utomhustemperaturer blåses det via fläktsystem in kyla som kan finnas under nätterna. För att behålla den svalkande nattkylan så länge som möjligt är det viktigt att inte öppna fönster och dörrar under dagen när utetemperaturen stiger. Den kyla som kan lagras i en byggnad vädras snabbt bort om man väljer att öppna fönster och dörrar när det är varmare ute än inne.

Portabla kylaggregat

- Portabla kylaggregat är ett bättre alternativ än fristående fläktar. Risken för att virvla upp dammpartiklar från golvet och plana ytor är mindre än vid användning av fläktar.
- Förutsatt att kondensvattenbehållare regelbundet töms och desinfekteras tillväxer inte mikroorganismer i behållaren. Vattnet ska inte betraktas som smittförande.
- För att undvika att eventuellt dammpartiklar hamnar i till exempel öppna sår eller katetrar i samband med kateterhantering ska utblåset inte riktas direkt mot vårdtagaren.
- Regional vård: Om ett portabelt kylaggregat används ska det installeras av Regionfastigheter.

Portabla kylaggregat ska inte användas

- där operationsverksamhet bedrivs
- i sterilförråd.

Fläkt

- Stäng alltid av fläkten vid vård- och omsorgsarbete som till exempel:
  - undersökning och behandling
  - hjälp med personlig hygien
  - bäddning och städning av patientrum
  - hantering av sår, in- och utfarter
  - sterilupplukning och liknande moment.
- Upprätta rutiner för rengöring respektive ytdesinfektion av tagytor på fläkten.

Fläktar ska inte användas

- i rum där infektionskänsliga eller immunsupprimerade patienter vårdas
- i rum där patienter med stora fjällande eksem eller patienter med luftburen smitta (tuberkulos, mässling, vattkoppor) vårdas
- i utrymmen där sterila eller höggradigt rena produkter förvaras
- på operationsavdelning.

Var restriktiv i användning av fläktar på intensivvårdsavdelning och dialysavdelning.

Utarbetad av: Monika Carlson